UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Arkivkode: Styresak: 46/11

Sak nr.: Møte: 11.05.2011

ØKONOMIRAPPORT MARS 2011 MED FOKUS PÅ INVESTERINGER

Hovedtall
Av fakultetets årsbudsjett er 68% grunnbevilgning (467 mill) og 32% ekstern finansiering (220 mill).
NFR utgjør 15% av årsbudsjettet, EU 1% , ”Annen” finansiering (Kreftforening, Bergen forskningsstiftelse, Bergens medisinske forskningsstiftelse, Jebsen-stiftelsen etc) utgjør 15%. I 2011 har fakultetet også oppdragsforskning som utgjør 1% (5 mill) av den samlede aktiviteten.

Pr mars utgjør bidrags- og oppdragsaktiviteten (BOA) 29% av totalen. NFR utgjør den største BOA-kilden med 15% av totalaktiviteten pr mars. Fakultetets grunnbevilgning utgjør pr mars 71% av aktiviteten.

Figur 1 Årsbudsjett - pr finansieringskilde

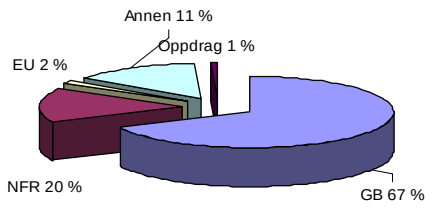

Figur 2 Aktivitet - pr finansieringskilde pr mars

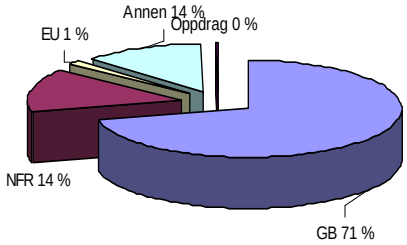

Budsjettering 2011
Utarbeidelse av budsjettet for 2011 har vært en omfattende prosess. Det detaljerte budsjettet ble i hovedsak utarbeidet i de siste månedene av året. Fakultetet har valgt å bygge opp budsjettet mest mulig transparent med en best mulig struktur for oppfølging og prognosearbeid. Dette er en krevende prosess med mye koordinering og oppfølging overfor instituttene når et svært detaljrikt budsjett skal avstemmes og det har derfor tatt tid.

Vi har særlig vektlagt korrekt budsjettering av sammenhenger mellom grunnbevilgningen og bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). En del av disse budsjettmessige sammenhengene må beregnes manuelt, er kompliserte og må dermed også følges nøye opp. Vi har brukt mye ressurser på å avstemme koblingene mellom grunnbevilgningen og ekstern finansiering. Dette har vært prioritert fordi den eksterne finansieringen blir stadig viktigere og kravene til egenfinansiering og egeninnsats øker. Det er også ufravikelige krav om synliggjøring av egenfinansiering og egenandeler i økonomireglementet for universitetene.

Budsjettet er nå i tråd med de planer og rammer som er lagt for 2011. Fakultetsstyresakene om rebudsjettering tiltak 1 og 2 (se styresak 21/11 og 32/11) vil først og fremst ha effekt fra mai-regnskapet. Vi arbeider regelmessig med kvalitetssjekker og vurderinger av sammenhengene mellom budsjett og faktisk forbruk videre gjennom året. Det vektlegges også at det arbeides målrettet med prognose- og planarbeid i hele organisasjonen for å oppnå best mulig styring underveis i inneværende regnskapsår.

Regnskapskommentarer grunnbevilgning (GB, motpart 00)

Tabell 1 Regnskapsstatus grunnbevilgning pr artsklasse

GB (tall i 1000)	Årsbudsjett	Budsj hittil i år	Regn hittil i år	Avvik	Avvik %		Endring siste år
Inntekter	*453 052*	*114 006*	*124 781*	*10 775*	*9 %*		*0 %*
Utstyr	19 691	2 177	2 564	-387	-18 %		-2232 %
Lønn	359 037	94 440	90 157	4 283	5 %		-4 %
Andre driftskostn	58 282	11 754	7 316	4 439	38 %		-1 %
Internhandel	29 518	7 405	5 272	2 133	29 %		-5 %
Sum kostn	*466 529*	*115 776*	*105 309*	*10 468*	*9 %*		*-1 %*
Driftsresultat	*-13 477*	*-1 770*	***19 472***	***21 242***	*-1200 %*		*11 %*
Overført fra i fjor	38 477	-	-	-			
Resultat	25 000	-1 770	19 472				

Pr mars har fakultetet positivt avvik på 21 mill. Det er avvik på alle hovedposter. Hovedårsaker er:

- Inntektene pr mars er 124,8 mill. Det er 10,8 mill (9%) mer enn budsjettert pr mars. Avviket er i hovedsak knyttet til grunnbevilgningsinntekter og skyldes ulik periodisering på budsjettperiodisering og bokføring. Omlag en million kroner skyldes større eksterne inntekter enn forventet.
- Det er kjøpt utstyr for 0,4 mill mer enn budsjettert så langt i år. Dette er positivt sett i lys av at vi i fjor ikke klarte å anskaffe utstyr i det omfang som var forutsatt. Fakultets- og instituttledelsene jobber aktivt med investeringer for 2011. Det er et betydelig ledelsesfokus på det økte handlingsrommet i 2011. Fakultetsledelsen har satt i gang en kvalitetssikret prosess med gode investeringer som styrker fakultetets kjernevirksomhet og som bygger opp om fakultetets strategiske plan. Det er også rigget til en prosjektgruppe som tett følger opp innkjøpsprosessen.
- Pr mars var personalkostnadene 4,3 mill (4,5%) lavere enn budsjettert. Det er flere årsaker til dette. Vi har blant annet mottatt offentlige refusjoner som er 1,7 mill større enn det som var budsjettert. For fastlønn er det mindre forbruk på lønn for alle stillingsgrupper, men for vitenskapelige stillinger og vikarer er lønnen i mars noe høyere enn budsjett. Personalkostnadene pr mars er 3,7 mill lavere enn i fjor. Det skyldes færre stipendiatstillinger grunnet nedbygging av overbooking (1,7 mill) og høyere refusjoner (0,5 mill). Flere av instituttene har også hatt avganger som ikke fullt ut har blitt erstattet.
- Andre driftskostnader er 7,3 mill. Det er 4,4 mill mindre enn budsjettert, men på nivå med fjoråret. Av avviket er nær 2 mill tilbakeføring av periodiserte kostnader som tilhører 2010 hvor fakturaen først er betalt i april/mai. Det brukes fortsatt mindre på reiser og verktøy/driftsmaterialer (eks. vis Dyreavdelingen med 0,6 mill mindre) enn budsjettert.
- Det er et positivt avvik på interne poster med 2,2 mill (kostnader lavere enn budsjettert). Avviket skyldes mindre bokført kjøp av interne tjenester enn forutsatt i budsjettet.

Utstyr - aktivering og avskrivinger

Fra 2005 har UiB også regnskapsført utstyrsinvesteringer etter regnskapsprinsippet som sier at en utstyrskostnad skal fordeles over utstyrets levetid. Dermed har UiB et godt verktøy for å ha en oversikt over utstyr og verditap. Verditapet framkommer når kostnaden for et utstyr fordeles over levetiden og dette kalles også avskrivinger. Målsetningen er at over tid skal utstyrsparken minst opprettholdes på dagens nivå og dermed må nyinvesteringene minst være like store som avskrivingene, dvs verditapet.

I 2010 var investeringene langt lavere enn budsjettert. Forsinkede investeringer i nytt laboratoriebygg (NLB) på 11 mill og regnskapsmessige korrigeringer på 2 mill var hovedårsaken. Men i tillegg underinvesterte instituttene for 6 mill. Dersom vi ser fordelingen av investeringene ser vi at det ble investert mer enn budsjettert i datautstyr men mye mindre i utstyr med levetid 8 år. Det siste skyldes at investeringene i NLB var budsjettert her ut fra en forventet levetid på utstyret. Levetiden blir imidlertid endelig fastslått når utstyret er kjøpt inn. Totalt investerte vi for 5,7 mill som var 19 mill lavere enn budsjettert.

Investeringer ved MOF
Vårt fakultet har kostnadskrevende forskning som også innebærer et stort utstyrsbehov for at våre forskningsmiljø skal kunne være konkurransedyktige og holde følge med forskningsfronten internasjonalt. Fakultetet søker eksterne kilder om utstyrsinvesteringer, fakultetets fagmiljøer legger mye arbeid i å lage gode søknader til NFRs årlige utlysning av midler til forskningsinfrastruktur. Fakultetsledelsen er også i dialog med Fugestyret og universitetsledelsen for å følge opp de viktige Fugeplattformene når de ikke lenger finansieres av NFR fra 2012. I økonomisystemet ligger oversikter over alt utstyr som ble registrert inn fra starten av 2005 og det som er kjøpt inn fra 2005 til mars 2011. NFR har innført en ordning der en kan sette opp avskrivingsutgifter når en søker om midler.

Totalt er det 145 mill som vi har oversikter for i økonomisystemet. I tillegg kommer utstyr som brukes enda men som var avskrevet i 2005 og utstyr som er kjøpt inn utenfor fakultetets stedkoder (bygginvesteringer BBB, Dyreavd) og UiBs økonomisystem (Helse Bergen, stiftelser m.m.).

Tabell 4 Totale utstyrsinvesteringer ved fakultetet – åpningsbalanse 2005 til mars 2011

ÅR	Totalt investert
Før 2006	66 306 875
2006	25 527 051
2007	13 932 169
2008	6 894 937
2009	24 012 470
2010	4 948 833
2011	3 517 401
sum	**145 139 737**

Utstyrstildelinger utenfor rammen
Fakultetet fremmer forslag til tiltak utenfor rammen til universitetsdirektøren i budsjettsforslaget hvert år. Dette er tiltak som tildeles ut over den ordinære basisrammen til konkrete budsjettiltak. Vårt fakultet har mottatt følgende utstyrstildelinger som tiltak utenfor rammen 2008 til 2011.

Totalt 32,8 mill har vårt fakultet fått over 4 år til NLB (22,5 mill), Dyreavdelingen (8,5mill) og FUGE (1,8 mill).

Tabell 5 Utstyrstildelinger – tiltak utenfor rammen 2008 - 2011

Tiltak	2008	2009	2010	2011	Totalt
Dyreavdelingen	3 500			5 000	8 500
FUGE Probe	1 800				1 800
Nytt LabBygg (NLB)	4 000	10 000	8 500		22 500
Sum	9 300	10 000	8 500	5 000	**32 800**

Innkjøpssamarbeid med Helse Bergen
Fakultetet samarbeider om større utstyrsinvesteringer med Helse Bergen når dette gir synergier og er hensiktsmessig. I NLB har det vært en koordinert prosess mellom utstyrsinvesteringene som fakultetet har foretatt og utstyrsinvesteringer som er gjennomført av Helse Bergen for å få mest mulig ut av midlene ved å unngå dublering og størst mulig bruk av kostbart utstyr. Det er formalisert et styrket samarbeid gjennom en styrings- og driftsmodell, som ble utviklet ved Helse Bergens innkjøp av utstyrsenheten Orbitrap. Denne blir en modell for organisering, drifting og ledelse ved utstyrssamarbeid med Helse Bergen.

Utstyrstildelingen til "Deep sequencing" er et felleskjøp med Helse Bergen hvor begge parter dekker 50% av investeringen. Investeringen er et godt eksempel på at fellesinnkjøp gjør at Haukelandcampus kan skilte med vitenskaplig utstyr helt i forskningsfronten.

Investeringer på instituttene fra 2008 til 2011
I perioden 2008 til 2010 har det vært varierende investeringer på de ulike enhetene. Særlig har investeringene falt kraftig i 2010 og i budsjettet for 2011 på instituttnivå. I 2011 opprettholdes investeringsnivået først og fremst av store investeringer til NLB (ligger på fakultetsnivå) og Dyreavdelingen. Samlet har instituttene kun budsjettert med 4 mill i investeringer for 2011.

Dersom en ser på investeringene og avskrivingene ved fakultetet og instituttene over tid vil en kunne danne seg et bilde over forventet investeringsnivå på de ulike enhetene. Dette kan være en metode for et institutt slik at en kan beregne hvor mye midler som bør settes av for å kunne opprettholde utstyrsparken. En slik analyse er mer og mer aktuelt fordi finansieringskildene utenfor fakultetet i mindre grad enn før deler ut utstyrsmidler til basisutstyr m.m.

Tabell 5 Utstyrsinvesteringer totalt pr institutt 2008 – 2011

	2008	2009	2010	Bud 2011	SUM
130000 Fak. Adm	592	10 852	3 725	11 734	26 903
130140 Dyreavd.	241	3 006	2 035	4 484	9 766
131400 IBM	1 477	4 346	408	473	6 703
131500 Gades	151	51	326	250	777
131600 IKF	185	579	122	50	937
131700 IFI	1 026	4 193	-2 563	1 250	3 906
131800 IKM	160	129	105	0	395
131900 IKO	2 591	450	154	450	3 644
134400 SIH	299	133	296	500	1 227
135700 ISF	173	274	341	909	1 698
Sum Total	6 895	24 012	4 949	20 100	

Grunnbevilgning avskrivinger pr mars 2011
Inklusive overføringene fra 2010, har fakultetet i 2011 planer om å investere for i underkant av 20 mill. I tillegg til forsinkede investeringer i NLB, er en vesentlig del av investeringene knyttet til helt nødvendig oppgradering av Dyreavdelingen. Arbeidet er godt i gang og pr mars ligger vi om lag som budsjettert.

Innkjøpsprosessene er krevende og den økte investeringsaktiviteten følges opp slik at mest mulig av årets planlagte investeringer også regnskapsføres i 2011.

Tabell 6- Grunnbevilgning, investeringer og avskrivinger pr mars

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i år	Avvik %
Inntekter til avskrivning	7 000	1 202	1 990	-788	-66 %
Investeringer	19 446	2 072	1 832	240	12 %
Avskrivninger	-26 446	-3 274	-3 822	548	-17 %
Sum	0	0	0	0	

Regnskapskommentarer bidrags- og oppdragsvirksomhet (BOA)
Pr mars er BOA 7,3 mill (15%) lavere enn planlagt. Det har vært mindre aktivitet på alle hovedfinansieringskildene med unntak av EU hvor aktiviteten er marginalt høyere (0,2 mill).

- Oppdragsprosjektet som har startet opp hos ISF har ikke kommet skikkelig i gang og ansettelser er ikke på plass enda. Det vil derfor påløpe mindre kostnader her i starten av året enn forutsatt ved budsjetteringen for 2011. Det forventes imidlertid at dette vil tas noe igjen utover i året.
- NFR aktivitetene ser i hovedsak ut til å ha kommet i gang i år med 3% høyere aktivitet enn i fjor. Det er regnskapsført 2 mill mindre enn budsjett men dette forventes hentet inn før sommeren.
- EU-aktiviteten er samlet om lag som budsjettert og instituttene rapporterer om at aktiviteten vil følge budsjett.

- I gruppen "Annen bidragsaktivitet", har 4,5 mill lavere aktivitet enn budsjettert. Dette skyldes forsinkelser i oppstart av flere større prosjekter. I tillegg rapporterer SIH at forskerne som har fått midler gjennom NUFU har fått utsatt avslutningen av sine prosjekter til 2012. Vi forventer at dette vil medføre noe lavere aktivitet i år enn først antatt. Instituttet jobber med å få avklart hvilke konsekvenser dette får for prognosen pr 1. tertial.

Tabell 7 Regnskapsstatus for bidrags og oppdragsaktivitet pr finansieringskilde

BOA (tall i 1000)	***Årsbudsjett***	***Budsj hittil i år***	***Regn hittil i år***	***Endring siste år***
Oppdragsaktivitet	5 000	1 369	253	0 %
NFR - bidragsaktivitet*	105 411	23 724	21 784	3 %
EU - bidragsaktivitet	10 000	2 101	2 316	56 %
Annen bidragsaktivitet	100 000	22 938	18 453	-8 %
Sum BOA	***220 411***	***50 132***	***42 807***	***1 %***

Samlet sett er aktiviteten omlag like stor som på samme tid i fjor (1% høyere i år). Det vil si at aktiviteten totalt ikke har økt sammenlignet med samme periode i fjor.
Lønnsandelen har økt fra 51% til 53% noe som sammenfaller med at vi har hatt en god vekst i antall eksternt finansierte stillinger. Denne veksten antas å øke ytterligere slik at lønnsandelen i den bidrags- og oppdragsfinansierte aktiviteten også vil øke i årene framover.

Prognose grunnbevilgning (GB)
Ved utgangen av mars 2011 vurderer vi årsprognosen til om lag 25 mill i overføring til neste år.
Fakultetsledelsen har en klar målsetning om å redusere overføringene til et minimum. Derfor er det allerede fremmet to styresaker (21/11 i februarmøtet og 32/11 i marsmøtet) med tiltak som er engangsinvesteringer som ikke skal binde opp kostnadsforbruket i seinere perioder.

Vi har strengt vurdert periodisert budsjett opp mot forventede lønnskostnader og tidligere års forbruksmønster. Det hefter betydelig usikkerhet ved prognosen. De fleste instituttene rapporterer om årsprognoser med nullresultat noe som vi mener er urealistisk for flere av instituttene. Økonomiseksjonen vil jobbe sammen med instituttene for å forbedre regnskapsanalysene og prognosearbeidet på instituttnivå for å oppnå mest mulig realistiske prognoser så tidlig som mulig på året.

Det er flere grunner til årsprognosen på 25 mill i overføring. Lønnskostnadene er 4 mill lavere enn budsjett og vi har et underforbruk på andre driftskostnader som det erfaringsmessig er vanskelig å hente inn i løpet av året. I april er det sendt ut tildelingsbrev til instituttene på småforskmidler og gaveforsterkningsmidler som gir økte instituttbudsjetter på nær 10 mill. Vi regner også med å få gaveforsterkningsmidler (om lag 5 mill) for 2009 i løpet av året.

Tabell 8 – Grunnbevilgning, avvik regnskap og årsprognose

(tall i mill)	Avvik regnskap pr mars	**Års-prognose**
Annuum (GA)	21,0	14
Øremerkede midler (GP)	0,0	11
Sum overføring grunnbevilgning (GB)	21,0	**25**

Prognose bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA)
Samlet er årsprognosen for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet på 188 mill. Det er 26 mill lavere enn budsjettet for året. Det er særlig NFR-budsjettet som er kraftig nedjustert siden budsjettprosessen i fjor høst. Dette skyldes at tilslaget fra NFR ble lavere enn forventet. Fakultetet har ikke fått anledning av Universitets-styret til å justere ned budsjettet i tråd med de avsluttede søknadsprosessene i desember.

Aktiviteten ved utgangen av mars var 0,2 mill høyere enn på samme tidspunkt i fjor og lønnsandelen har økt fra 51% til 53%. Prognosen for 2011 er om lag 9% (15 mill) høyere enn aktiviteten i 2010. Pr i dag er aktiviteten for andre finansieringskilder lavere enn på samme tidspunkt i fjor. Prognosen tilsier at vi skal ha en vekst i aktivitet fra andre finansieringskilder med 16% (13 mill). Det vil si at hele veksten skal komme fra andre finansieringskilder. Det er en vesentlig usikkerhet knyttet til dette, men vi vet at det er flere store prosjekter i oppstartsfasen som er finansiert av Bergen forskningsstiftelse og Jebsen-stiftelsen.

Tabell 9 – Bidrags- og oppdragsaktivitet, aktivitet og årsprognose

(tall i mill)	Aktivitet mars	**Års-prognose**
Oppdrag	0,3	**4**
EU-prosjekt	2,3	8,0
Norges forskningsråd (NFR)	21,8	78
Andre finansieringskilder	18,5	98
Sum inntekter BOA	42,8	**188**

Fakultetsdirektørens kommentarer

Fakultetet har levert en prognose for overføring til neste år på om lag 25 mill kroner. Det planlegges å redusere overføringene, og det brukes mye ledelsesressurser for å få iverksatt tiltak for å bruke årets tildelte midler på en god måte inneværende år. Tiltakene som gis finansiering bygger opp under fakultetets strategiplan, eller er nødvendige infrastrukturoppgraderinger som tas på dette budsjettåret heller enn det neste. Større investeringer er en lang prosess. Vi har stort fokus på å holde tempo og være pådriver i alle faser av investeringsprosessen, men vi må også holde oss innenfor gjeldende regelverket.

I starten av året har kostnadsforbruket vært noe lavere enn budsjettert, spesielt har vi sett dette på personalkostnadene som var betydelig lavere enn budsjett i januar. For april blir lønnskostnadene noe høyere enn budsjett. Det er også et betydelig fokus på å korte ned ansettelsesprosessen ved fakultetet for å sikre at aktivitet ikke blir forsinket.

Den eksternfinansierte aktiviteten (BOA) er pr mars like stor som den var på samme tid i fjor. Fordelingen mellom finansieringskildene har ikke endret seg vesentlig siden i fjor. Det er gledelig av fakultetet har fått et oppdragsprosjekt. Pr mars har ikke dette kommet skikkelig i gang, men det forventes full aktivitet i prosjektet fremover.

En viktig utfordring for fakultetet nå er å disponere de tildelte midlene på en god måte, og samtidig ta høyde for nedgangen i resultatmidler for utdanning. Dette setter store krav til den økonomiske oversikten og styringen på alle nivå ved fakultetet. Målet er å redusere usikkerheten knyttet til kostnadsutviklingen og samtidig ha gode planer som kan iverksettes ved behov.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar økonomirapport pr mars 2011 til etterretning.

02.05.2011 BEABJ/MIHØ/ØRH